

APOFĂSI

Nr. 844, data 26.12.2024

TI TROPU A UFILISERILJI ALI LIMBI NATSIONALĂ TU RELATSIOANILI ENTRU PERSONJLOR TSI LJ'PRICADU A PĂTSINIMILOR NATSIONALI SHI A ORGANILOR A AUTOKIVERNISERILJI LOCALĂ

Tu andrupara a nodu 100 a Constitutsionu shi a punctu 6, a nodu 15, tu legea nr. 96/2017, "Ti apărara a pătšinimilor natsionali tu Republica ali Arbinishii", cu pripunera a ministru di Interne, shi a ministru di Statu ti Kivernisia Locală, Consiliu a Ministrilor,

APOFĂSÍ

1. Tu uniili bază di autokiverniserilji locală, iu personjlji tsi pricadu tu pătšinimili natsionali băniadză ditraditsionalu i compoză stri 20% a popolatsionu general, andrupată tu datili a tsensu dit soni, aru ndrăptati s'prezentiasă căftari aproapia di organili bază di kivernisiara locală ti creara a coanditsioanilor, tsi adaru pătută ufilisera ali limbi ali pătšinimi tu relatsioanili a lor cu aisti organi.
2. Căftara ti ufilisera ali limbi ali pătšinimi si parada cu scriitură, di grupu a politadzlor cara pretendu că pricadu tu pătšinimia natsională aproapia di unia bază di autokivernisera locală, tu teritoru a cui băniadză ditraditsionalu aici personji i tsi compoză 20% a numuru general a popolatsionu ali unii, iu si defineshti limpid'u scăpolu a ljei shi si număseshti/sestu reprezentantu i reprezentantslji autorizats ti comunicari cu organili bază ali unii di autokivernisia locală, până si ia apofăsia di aisti dit soni. Aistă căftari lipseshti ta si aproakiă nuntru di 60(shaidzăts) di dzăli.
3. Apofăsia a consiliu ali dhimarhii, dupu tsi si sumashtiarră a verificarilji a legatsionu di partia a prefectu a tserchiu, lji si comunicăshti a personu autorizat'u, tu acord'u cu previderili ali legi nr. 139/2015, "Ti autokivernisiara locală", allăxită, shi cu codu a protsedurilor administrativi. Contra cu apofăsia a refuzarilji ali căftari ti ufilisera ali limbi a pătšinimăljji, tu relatsioani anamăsa di personjlji tsi lu pricadu a pătšinimilor natsionali, căftătorlji aru ndrăptati s'presentiasă pllândzeri aproapia di giudicolu competent ti disligara a disacordlor administrativi.
4. Ufilisera ali limbi ali pătšinimi ari ca scăpo lăshurara a comunicarilji ufitsială tu relatsioanili entru di unia bază a autokivernisiarilji locală cu membrilji a unei pătšinimi natsională shi si contsentrăshti tu:
 - a) Pitritsera a informatsioanilor ufitsiali scritati di organili ali unii a autokivernislja locală a politu;
 - b) Aprukiara a grăpturilor firmusiti di politu tsi pricadi tu pătšinimia natsională pricădută.
5. Ufilisera ali limbi a pătšinimia natsională si adară , cum cama hima seguă:
 - a) Lungă di protsesu a informarilji ti ndrăptătsli a a politadzlor, pi baza ali legi nr.139/2015, "Ti autokivernisiara locală", allăxită, shi ali legi nr.119/2014, "Ti ndrăptatia a informarilji", allăxită, adărându ti aist'u scăpo regulatsion i entru di fătšli

- di informari, cara poati si publichiastă i si spună tu ambienti videali a organilor a autokiverniserilji locală;
- b) entru di axesu tu programu ali transparentsi;
- c) lungă a seantsilor di consiliari ninti di xităsera shi aprovara a actilor, ca dupu previderili a nodu 18, ali legi nr.139/2015, “Ti autokivernisiara locală”, allăxită, cu reprezentantslji a pătšinimilor natsionali i cu sutsatili cara reprezentă aisti comunitătsi.
- ç) tu prezentara a căftarilor i a pllândzerilor andrăptată organilor bază a autokivernisiarilji locală ti problemi ligati cu funxioani shi competentsi tu giuriditxionu ali unii ali autokivernisiarilji locală;
- d) ti prezentari ânkisera politară entru a reprezentantslor autorizats, andrăptată a consiliu di dhimarhii, ca dupu previderili definiti tu regulatsionu a organizarilji shi funxionarilji a consiliu di dhimarhii, tu acord’u cu nodu 20, ali legi nr. 139/2015, “Ti autokivernisiara locală”, allăxită.
6. Ti sigurupseri ufilisera ali limbi a pătšinimia natsională, ca dupu definitioanili a punctu 5, ashtăljei apofăsi, organili responsabili ali unii bază a autokiverniserilji locală prived’u tu bugetu a lor anuar unu arthru ahoryia ti lucrisira a personjlor tsi cănost’u limba ali pătšinimi natsională, ca dupu legea ti autokivernisiara locală shi ali legi ti finantsili locali.
7. Tu cazuri cându numuru a politadzlor cara pricadu unei pătšinimi natsională esti diminimalu stri 20% tu sută a numru general a populatsionu, tsi băniadză tu aistă unii di autokivernisiara locală, ca dupu datilor a censu dit soni adărat’u, elji aru ndrăptati tsi mardzâna di limba arbinushiască s’caftă shi băgara a număserilor ali unii administrativă, a căljurlor shi a allântor spunătorlor topografits ti limba ali pătšanimi cănăscută.
8. Cându si umplă conditsioanili, ca dupu punctu 7, diashtăljei apofăsi, consiliu ali dhimarhii aprovăshti număsera tu limba ali pătšinimi dupu limba arbinusiască. Aistă apofasi lji si sumashtiarră ali protseduri di verificari a legatsionu di institutsionu a prefectu a tserchlu pricădut’u.
9. Efectili finantsiari ti tabelili shi număserili ali unii administrativă, bulevardzlor, căljurlor, pădzlor, parclor tu limba ali pătšanimi natsională, nuntru di teritoru administrativ ali unii, ca dupu punctu 8, di ashtăljei apofăsi, si cufrămtest’u di bugetu ali unii locală, tu conformitati cu nodu 28, ali legi nr. 9270, data 29.7.2004, “Ti sistima a adresilor”, allăxită.
10. Si ncarcă ministeru responsabil ti problemili interni, ministeru responsabil ti kivernisia locală shi unia a autokivernisiarilji locală ti executara ashtăljei apofăsi. Aistă apofăsi intră tu fortsă dupu tipusera tu Cartia Uficială.

PROTUMINISTRU

Edi Rama